

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ім. Г. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» ім. І. СІКОРСЬКОГО

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

**REPORTS OF THE XI INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE “A PERSON, A SOCIETY, COMMUNICATIVE TECHNOLOGIES”**

м. Харків, 26–27 жовтня 2023 р.

Харків
2023

УДК 740+656+338

ББК 87

Л 93

Головні редактори:

Панченко С.В. – доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, ректор Українського державного університету залізничного транспорту

Андрущенко В.П. – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Редакційна колегія:

Абашик В.О. – д-р філос. наук, професор

Бабенко А.О. – канд. техн. наук, доцент

Вельш Вольфганг – габілітований доктор філософії, професор

Даніл'ян В. О. – канд. філос. наук, доцент

Дудін О.А. – канд. техн. наук, доцент

Змій С.О. – канд. техн. наук, доцент

Каграманян А.О. – канд. техн. наук, доцент

Колеснік К. Е. – канд. іст. наук, доцент, академік ТАУ

Коростельов Є.М. – канд. техн. наук, доцент

Кравець А. М. – канд. техн. наук, доцент

Куценко М. Ю. – канд. техн. наук, доцент

Лисечко В.П. – канд. техн. наук, доцент

Лях В.В. – д-р філос. наук, професор

Новіков Б. В. – д-р філос. наук, професор

Павлов В. І. – канд. філос. наук, доцент

Панченко В. В. – канд. техн. наук, доцент

Соломніков І.В. – канд. екон. наук, доцент

Семенцова О.В. – канд. екон. наук, доцент

Толстов І. В. – канд. філос. наук, доцент

Устенко О. В. – д-р техн. наук, професор, академік ТАУ

Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету залізничного транспорту (протокол № 6 від 11.12.2023 р.)

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. 26-27 жовтня 2023р. Відп. за випуск В.О. Даніл'ян. — Харків : Мачулін, 2023. — 242 с..

ISBN 978-617-8195-79-3

УДК 740+656+338

Матеріали подано в авторській редакції

ISBN 978-617-8195-79-3

© Авторський колектив, 2023

© Мачулін, худ. оформлення, 2023

В Україні розвиток паркуру розпочався від 2007 р. На сьогодні існує декілька шкіл та / або груп, в яких є можливість навчатися паркуру під керівництвом досвідчених тренерів. У більшості випадків подібні школи створюються в межах роботи організацій або федерацій з екстремальних видів спорту. В нашій країні діє Федерація паркуру України, яка сприяє розвитку цього виду фізичної активності. Федерація організовує змагання, тренування та сприяє популяризації паркуру.

Таким чином, паркур поки що не є офіційно визнаним видом спорту, але має всі шанси ним стати за сприятливих умов, оскільки задля досягнення високих результатів рівень розвитку фізичних спроможностей трейсерів має бути досить високим. Крім того, як і будь-який інший вид спорту вимагає самодисципліни, належної мотивації та регулярних тренувань. Започаткування шкіл та створення Федерації тільки підтверджує цей факт. З іншого боку, виникнення спільнот трейсерів, що мають власну систему цінностей, традицій, певну філософію буття дозволяє стверджувати, що паркур також є феноменом молодіжної субкультури.

***ЧАПЛИГІН О.К.**, д.ф.н., професор
СУК О.Є., ст викладач*

***ГЛУХОВ А.О.**, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
м. Харків, Україна*

СОЦІАЛЬНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК НАСЛІДОК ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ЗМІН

Зміст глобалізації, її суперечливий характер, наслідки і широкий спектр сприйняття світовим загалом та наукова рефлексія цього феномену – одне з найзагальніших явищ сучасності. Під глобалізацію прийнято розуміти розширення та поглиблення соціальних зв'язків та інститутів таким чином, що, з одного боку, на повсякденну діяльність людей все більше впливають події, які відбуваються в інших частинах земної кулі, а з іншого боку, дії невеликих спільнот можуть мати важливі глобальні наслідки. В умовах глобалізації соціальні відносини та зв'язки набувають всесвітнього характеру. В той же час зростає рівень взаємодії як в межах окремих держав, так і між державами. Концепція глобалізації в сучасних дослідженнях є найбільш популярним інструментом аналізу соціальних процесів. Поняттям «глобалізація» позначають широкий спектр подій та тенденцій: розвиток світових ідеологій, інтенсивна боротьба за встановлення світового устрою; зріст числа і впливу міжнародних

організацій, послаблення суверенітету національних держав; поява та розвиток транснаціональних корпорацій (ТНК), створення планетарних ЗМІ і експансія західної культури в усі регіони світу тощо. Аналіз цих релевантних до теорій глобалізації тенденцій вказує, що вони набули характеру синхронних суспільних змін в, і охарактеризувати це можна як соціокультурну здвижку.

Глобалізація нині є хвилюючою темою усіх дискусій, які часто бувають полярними. Одні автори виходять з того, що світ лише ускладнюється, а глобалізація – явище зовсім не нове, тому треба впевнено входити до глобалізаційних процесів. Інші скептично ставляться до цієї проблеми, вважаючи, що глобалізація загострить проблеми безробіття та бідності [1]. Однак, проблема привертає особливу увагу, оскільки з її допомогою намагаються або довести існування нових загроз, або, навпаки прогнозують «золотий вік» людства.

Новим для сучасних процесів глобалізації є розповсюдження соціальних зв'язків на такі сфери діяльності як технологічна, організаційна, адміністративна, правова, а також тенденція до встановлення взаємозв'язків через численні мережі сучасних комунікацій та нових інформаційних технологій. Без врахування процесу глобалізації сьогодні неможливо прогнозувати, визначати та здійснювати зовнішню політику будь-якої держави.

Слід зазначити, що глобалізація - це не лише нові технології та масштаби торгівельно-економічних і фінансових зв'язків, але й політика, яка обслуговує певні інтереси, а також відповідна ідеологія. Тому сьогодні аналіз пересувається на глобальний рівень и будь-яке дослідження ведеться з точки зору світової системи. Вивчення світового співтовариства та його відносин з національними та локальними реаліями стає центральною темою багатьох досліджень.

Процес глобалізації має наслідки для життя усіх людей. Цей процес може накладати обмеження та відкривати можливості для індивідуальних та колективних дій. Просторова організація соціальних відносин глибоко трансформована, оскільки відносини стають більш взаємопов'язаними. Створюються трансконтинентальні та трансрегіональні мережі дій, обмінів та владних відносин з суттєвими наслідками для процесів прийняття рішень. Нові зразки ієрархії та нерівності, включення і виключення руйнують національні кордони. Виникають нові проблеми соціальної інтеграції, глобального управління та демократичної підзвітності, оскільки роль суверенної влади наднаціональних держав в світовій політиці змінюється.

Новий світовий устрій має будуватись так, щоб не втрачати людського обличчя. Для пострадянських держав це означає, зокрема, реалізацію шляху перетворень, орієнтованого на інтереси кожної окремої людини. А це, в свою чергу, означає проведення радикальних змін в системі управління, формування

громадянського суспільства, а також таку організацію системи влади, яка була б радикально повернута обличчям до людини [2]. Під розвитком людини мається на увазі перш за все зростання її можливостей в сфері добробуту, безпечного існування, морального та фізичного здоров'я, удосконалення духовності. Людський розвиток передбачає створення відповідних умов, тобто безпечного середовища, в якому людина здатна реалізувати свої можливості. Мова йде, зокрема про соціальні фактори безпечного життя людини, а також про відповідні умови його формування (культура, виховання, освіта). поступово проникаючи в усі сфери людського життя глобалізація відкриває більш широкий доступ до скарбниць національних культур, сприяє їх взаємозбагаченню, не відмовляючись від національної самобутності. М. Ганді писав «Я не хочу, щоб мій дім з усіх сторін огортав забор, і щоб мої вікна були зачинені. Я хочу, щоб вітри культури з усіх боків овівали мій дім. Однак, я не хочу, щоб вітри культури збивали мене з ніг» [3].

Треба зазначити, що глобальна перспектива соціального розвитку суспільства в цілому та окремих країн залежить в першу чергу від самої людини та її здатності пристосовуватися до змін навколишнього світу та вдосконалювати свої здібності. Глобальна Людина ХХІ століття має бути мобільною, здатною адаптуватись до жорсткої переміни умов життя, зміни професій, культурного середовища і комунікацій. Показником глобальної мобільності людини буде універсальна освіта і здатність напружуватись, рухатись, мобілізуватись і вчитись все життя. А вищою метою глобальної цивілізації можна вважати створення понаднаціонального громадянина світу, громадянина єдиного людського співтовариства, єдиної світової держави. На думку багатьох вчених людина ХХІ століття буде демонструвати тенденцію поступово ставати людиною не стільки економічною (*homo economicus*), скільки (*homo socialis*) – новою соціальною людиною.

Список використаних джерел

1. Макросоціальні зміни в українському суспільстві за роки незалежності. *Політична думка*, № 3, 2011.
2. Лізанчук В. Українське «Я» у процесі глобалізації. *День*. 22.05.2014
3. Хаджаров М. Х. Глобалізація соціальної сфери: культурні проблеми в світі, що трансформується. *Вісник ОГУ*. 2010. №7 (113).

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ І. ФІЛОСОФСЬКІ ТА ГУМАНІТАРНІ НАУКИ	5
АБАШНІК В.О. Григорій Сковорода у творчості Фелікса Гаазе (1882–1965)	5
АБАШНІК У.В. «Будинок привидів» (1942): особливості швейцарської комедії жахів	9
БЕРЕЗНИЙ В.М., ЄРМОЛЕНКО О.А., ЛИСЬОНКОВА Н.М. Трансформація освіти в епоху нейромереж	12
БЛИЗНЮК Л.М. Психофізіологічні основи мови і мислення	14
БЛИЗНЮК Л.М., МИХАЙЛОВА Є. Неогумбольдтіанство у визначенні мовної картини світу	16
БОЙЧЕНКО М.І. Цінності використання ші та вартості люської комунікації	18
ВАРЛАМОВА А.В., НЕШКО С.І. Переклад як засіб комунікації	21
ГАЙДЕМАНН Дітмар Герман Моральний скептицизм та етичний релятивізм	22
ДАНІЛ'ЯН В.О. Теорія регіональних розбіжностей Стейна Роккана	30
ДАНІЛ'ЯН В.О., РЯБЧЕНКО С.Р., БАБЕНКО К.А. Соціально-психологічні чинники формування здорового способу життя здобувачів вищої освіти	32
ДАРАГАН А., НАЗАРЕНКО І.Л. Особливості перекладу економічних текстів	34
ДОВЖЕНКО С.С., СВЕТОШ В.Ю. Особливості фізичної активності у зрілому віці у відповідності з європейськими стандартами	35
ДОНЕЦЬ С.М., ТАРУТА А. Переклад українських суспільно-політичних реалій англійською мовою	37
ЗАГРІЙЧУК І. Д. Комунікація та толерантність в умовах сучасної пограничної ситуації	39
ЗРОДНІКОВА К.В., УМРИХІНА К.О. Людина та інформаційно-комунікативні технології: виклик сучасності	43
ЗРОДНІКОВА К.В., МИНИННИК Д.В. Вплив культурної глобалізації на суспільство	44
КІМ К.В., КОВАЛЬОВА О.В., ШАПАТІНА О.О. Комунікації учасників освітнього процесу	45
КОДАЛЛЕ Клаус-Міхаель Дух прощення	47
КОЛЕСНИК К.Е. Образ кайзера Вільгельма в творчості німецького медальєра Карла Гьотца	53
КОЛЕСНИК К.Е., ІХНЕНКО С.О. Англо-ірландська книжкова мініатюра у ранньому Середньовіччі	60
КОММЕДАЛ О. Теорія гендеру та гендерної ідентичності С. М. Ольсен	67

ЛАПЕНКО Р., НАЗАРЕНКО І.Л. Формування іншомовної компетентності студентів у говорінні: основні типи вправ	68
ЛУЧКО О.Р., ДОВЖЕНКО С.С. Шляхи підвищення ефективності фізичного виховання молоді в умовах дистанційного навчання	70
ЛУЧКО О.Р., КРИКУНОВА Д. Професійно-прикладна фізична підготовка залізничника у сучасній системі вищої освіти	72
ЛЯХ В.В. Чи можлива альтернатива глобалізації?	75
МОСКВІН Я. В. Консерватизм: актуальні та вічні питання	77
НАЗАРЕНКО І.Л. Використання методики CLIL у викладанні економіки англійською мовою студентам-філологам УкрДУЗТу	79
НЕШКО С.І. Роль перекладача, як технічного комунікатора в умовах глобалізації	84
НОС Н.М. Климентій Зіновійв – неординарний представник українського бароко	86
ПАВЛОВ В.І. Vita Activa як передумова приреченості сучасної людини (аналіз концепції Ганни Арендт)	87
ПАНКОВ Г.Д. Технологія протидії безчестю в сповідальному дискурсі (на прикладі Великого покаянного канону Андрія Критського)	91
ПАНОВ В.Я. Декілька проблем, що підіймають lingua francas в сучасному суспільстві	93
РАДЧЕНКО І.Б. Особливості мовної комунікації в Інтернеті	96
РЖАВСЬКА Ю.В. Формування ціннісних орієнтацій молоді засобами фізичного виховання і спорту в європейському контексті	98
РЖАВСЬКА Ю.В., КОНОВАЛОВА К.О. Формування здорового способу життя молоді в умовах сьогодення	101
САЖИНА Т.М. Міжкультурна комунікація та проблеми навчання іноземних мов	103
СНІЖКО І.А., КОЛЕСНИК Т.К. Передумови, причини та рушійні сили взяття Сеути португальцями в 1415 році	105
ТУТАР О.В., АЛІМОВА V.M. Kunstphilosophie in der modernen Ukrainischen und Deutschen kultur	109
ТОЛСТОВ І.В., ВОЛОШИНА О.М. Стратегії подання стресу студентами під час дистанційного навчання	114
ТОЛСТОВ І.В., ДЕЙНЕКА В.В. Етикет як форма міжкультурної комунікації	116
ХАРЛАМОВА О.М. Мовні права та інформаційне суспільство: доступ до інформації різними мовами	119
ЦИГАНОВСЬКА Н.В., ДАНИЛ'ЯН В.О. Паркур: спорт чи молодіжна субкультура?	121
ЧАПЛИГІН О.К., СУК О.Є., ГЛУХОВ А.О. Соціальна трансформація як наслідок глобалізаційних змін	123
ЧЕРНИШОВ В.В. Міфотворчість як суспільно-політична творчість особистості: спроба філософського аналізу	126

Наукове видання
Відповідальність за редагування та достовірність інформації
несуть автори роботи

Людина, суспільство, комунікативні технології:
матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф.
26-27 жовтня 2023 р.

Reports of the XI International scientific-practical conference
“A person, a society, communicative technologies”

Відп. за випуск В.О. Даніл'ян

Підписано до друку 20.12.2023. Формат 60x84/16.
Гарнітура «Times». Папір для мн. ап.
Ум. друк. арк. 27,67. Обл.-вид. арк. 41,8.
Наклад 300 пр. Зам. №

Видавець Мачулін Л.І.
тел. +38(068)886-52-57
editor2016@ukr.net
<http://knigoizdat.org.ua>
Свідоцтво про держреєстрацію:
сер. ХК №125 від 24.11.2004

Віддруковано в ПП Озеров Г. В.
м. Харків, вул. Університетська, 3, кв. 9.
Свідоцтво про реєстрацію: № 818604 від 02.03.2000.